

IJsselvallei dag 1

NS-wandeling Zutphen – Deventer

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met NS een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). De tweedaagse route IJsselvallei loopt samen met een deel van het Hanzestedenpad (Streekpad 11, Doesburg–Kampen 122 km). De eerste dag loopt u in **18 km** van station Zutphen naar Deventer. De tweede dag legt u 14 km af van Deventer naar station Olst.

Bij (extreem) hoogwater in de IJssel zijn enkele delen van de route niet begaanbaar; alternatieven zijn op de kaart weergegeven (met onderbroken lijn).

Veel wandelplezier!

Overnachtingsadres

In Deventer kunt u geheel in de sfeer van het Hanzestedenpad overnachten in hotel Hanzestadslogement 'De Leeuw', Nieuwstraat 25, 7411 LG Deventer, tel. 0570-61 02 90.

Reserveren uitsluitend via www.hoteldeleeuw.nl. Het hotel is gevestigd in een fraai monumentaal pand uit 1645 met een koffie- en theeschenkerij, een Hanze-museum en een snoepwinkel met meer dan 200 soorten oud-Hollands snoep. De prijs voor een 2-persoonskamer incl. ontbijt ligt tussen 89-139 euro. Bijna alle kamers hebben een kitchenette. Voor een familie-appartement (2-6 personen) betaalt u incl. ontbijt 159-259 euro. Bij vijf geselecteerde restaurants kunt u voor 29,50 euro p.p. genieten van een 3-gangen verrassingsmenu. Bij overnachting in dit hotel ontvangt u op vertoon van uw routebeschrijving een gratis lunchpakket voor de tweede dag.

Horeca onderweg

Dag 1:

- Centrum Zutphen: diverse horecagelegenheden.
  - Na 14 km: museumcafé De Kribbe, openingstijden afhankelijk van het seizoen, zie www.dekribbe.nl (of bel 0571-262522).
  - Centrum Deventer: meerdere horecagelegenheden.
- Tip: neem voldoende eten en drinken mee voor onderweg. De horeca van dag 2 staat vermeld op de pdf van dag 2.

Heen- en terugreis

Station Zutphen (begin route) is per trein bereikbaar vanaf Deventer/Zwolle, Arnhem/Nijmegen/Roosendaal, en Hengelo/Oldenzaal, Winterswijk en Apeldoorn. Voor actuele reistijden zie www.ns.nl/reisplanner.

Markering van de route

U volgt de geel-rode markering van het Hanzestedenpad. De markering vindt u op een hek, lantaarnpaal of op paaltjes van wandelnetwerk Salland. Er is vooral daar gemarkeerd waar twijfel over de juiste route zou kunnen ontstaan. Waar routebeschrijving en markering verschillen, blijft u de markering volgen. Tussentijdse veranderingen in het terrein worden zo ondervangen. De markering van het pad wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 750 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntwandelen.nl.

Beschrijving van de wandeling

① Zutphen

Door de strategische ligging aan de samenvloeiing van twee rivieren, de Berkel en de IJssel, was Zutphen in de middeleeuwen een belangrijke handelsstad die sinds 1285 was aangesloten bij de Hanze. Over zee en over de IJssel vervoerden de Zutphenaren voornamelijk haring, boter en bier; ze namen wijn mee terug. Over land en over de Berkel was hout het belangrijkste artikel. De grote rijkdom van die tijd is nog steeds af te lezen aan de fraaie stadspanden.

- U verlaat het station via de hoofduitgang en gaat rechtsaf langs het busstation en een school. Bij de fietstunnel rechtsaf (dus niet door de tunnel!). Volg het pad over de tunnel en ga achter het benzinstation langs. Volg het smalle voetpad over de IJsselbrug.

② IJsselbrug

Was in de 13de en 14de eeuw het vervoer over water de basis van de welvaart, in de loop van de 15de eeuw werden ook de landverbindingen belangrijk. De Hanzesteden langs de IJssel waren aanvankelijk fel gekant tegen het aanleggen van bruggen in naburige steden. Men vreesde oponthoud voor de Hanzekonvooiën en meer concurrentie. Maar in 1487 kreeg ook Zutphen een brug over de IJssel.

- Buig aan andere zijde van de brug met de bocht mee naar links omlaag. Volg het tegelpad. Ga bij een verkeersspiegel naar rechts door een sluishek en direct weer rechtsaf, fietspad (verkeersweg niet oversteken). Fietspad langs verkeersweg volgen, onder spoorwegviaduct door. Op driesprong rechtsaf, Vliegendijk. Ter hoogte van gebouw 'De IJsselstroom' kunt u eventueel de grasdijk volgen (eerst links, later rechts van de weg). Dijkweg gaat over in IJsselstraat. Op splitsing rechts aanhouden. Op kruising rechtdoor, Gelders Hoofd, fietspad. Waar fietspad naar links buigt, gaat u rechtdoor. Even verder via klaphek een lage dijk met grasklinkers op. (Let op: ga

bij hoogwater niet naar het klaphek! Volg fietspad met bocht mee naar links; zie onderbroken lijn op kaart. Route oppikken bij * in alinea onder infoblokje 3.)

③ Steenfabriek

Even voor het Gelders Hoofd passeert u een steenfabriek. Langs de IJssel tussen Zutphen en Zwolle wordt u diverse keren herinnerd aan het belang van de (voormalige) baksteenindustrie in de uiterwaarden. Deze in de middeleeuwen belangrijke bedrijfstak werd vooral uitgeoefend door kloosters. Vandaar de naam 'kloostermoppen'.

Bij boerderij 'De Wellenberg' gaat de dijk omhoog en is vanaf daar met beton bestraat. U passeert 'De Wolfswaerd'. Na het 'Pannenhuis' gaat de dijk weer omlaag en is weer bedekt met grasklinkers. Via een klaphek komt u eerst bij gemaal 'Nijenbeek' en dan * bij gemaal 'Mr. L.A.S.J. Baron van der Feltz'. Let op: na 600 m, op de tweede afrit rechts, gaat u scherp rechtsaf een graspad op dat omlaag de dijk afgaat. U loopt nu beneden langs de dijk.

④ Kasteel Nijenbeek

De toren van Nijenbeek is het enige overblijfsel van het kasteel dat vroeger ook wel 'Het Hooge Huis' werd genoemd. Het slot werd voor het eerst vermeld in 1266. Nijenbeek speelde in de Hanzetijd een belangrijke rol. Vanwege de ideale ligging in een IJsselbocht, vlak bij de grens tussen Gelre en het Oversticht, fungeerde het als 'Gelders waakhuis'. Het was een gevreesde plek, omdat vooral Overijsselse Hanzekooplieden regelmatig met hun handelskonvoien beroofd werden. Het kasteel werd bekend als de plek waar Eduard zijn broer Reinald III tien jaar lang opsloot, als gevolg van een ruzie. Volgens de verhalen (van 19de-eeuwse romantici) was Reinald na de dood van zijn broer zo dik geworden dat de muren moesten worden gesloopt om hem vrij te krijgen. Het slot werd in 1945 door de geallieerden onder vuur genomen, omdat de Duitse troepen er verbleven. Wat resteert is een imposante ruïne met toren.

Let op: de route is op landgoed De Poll niet gemarkeerd. Honden zijn alleen aangeliind toegestaan.

Bij bordje 'Opengesteld landgoed de Poll' via overstapje een hek over en rechtdoor. Het pad maakt een haakse bocht naar links en na 800 m een bocht naar rechts. Via een hekje komt u uit op een zandweg, hier linksaf. Op een driesprong met huis weer linksaf. Na ruim 150 m, bij bank en bordje 'Opengesteld', rechtdoor, hek over en grasdijk volgen. (*Loopt u met de hond? Volg dan de parallelle asfaltweg.*) Ga vlak voor boerderij 'De Houtmerk' via overstapje weer terug naar de weg; volg deze in de looprichting. Na 100 m, via overstapje naar links, een grasdijk volgen. (*Loopt u met hond, volg dan de parallelle asfaltweg.*) Doorlopen tot aan de verharde weg. Hier linksaf.

Aan het eind bij P-23815 rechtsaf, Marsstraat. U passeert boerderij 'De Zandwei'. Ter hoogte van boerderij 'Moria' gaat de Marsstraat over in de Weerdseweg. Na de tweede boerderij, waar de verharde weg afbuigt naar

links, gaat u rechts tussen twee paaltjes door en direct linksaf een grasdijk op (*vanaf hier: honden aan de lijn*). U komt bij boerderij 'De Kribbe' weer uit op de weg en gaat rechtsaf. Even verder passeert u museumcafé 'De Kribbe'. De verharde weg blijven volgen en bij P-23695 rechtdoor. Waar de weg een haakse bocht naar links maakt, bij een picknickbank, gaat u rechtdoor over een grasdijk. Na 1,2 km kruist u een klinkerweg. Na 350 m komt de grasdijk uit bij een driesprong met P-23694.

⑤ Bolwerksmolen

De Bolwerksmolen uit 1863 is de enige windhoutzaagmolen in Overijssel. Het is een achtkantige bovenbuitenkruijer. De molen heeft acht velden die met riet bedekt zijn. Het kruierwerk zit boven in de molen en wordt van buitenaf bediend. Van de molen draait alleen de kap. Vanaf de stelling, de omloop rondom de hele molen, kon de molenaar de zeilen op de wieken leggen en het kruierwerk bedienen. Binnen, op de zaagvloer, zijn de grote sleden te zien, waarop de te zagen stammen door de drie zaagramen werden gehaald. De molen is van mei t/m september te bezichtigen op dinsdag en zaterdag. Zie www.bolwerksmolen.nl.

Ga hier opnieuw rechtdoor Yperenberg, later Bolwerksweg. U kunt ook over de grasdijk rechts van de weg lopen. Ga onder het viaduct van de snelweg door. Na 2 km de Bolwerksmolen passeren en weer onder een viaduct door. (*Vaart het veer niet bij hoogwater? Ga hier rechtsaf de IJsselbrug over. Aan overzijde linksaf langs kade tot gele steiger van het voetveer. Zie onderbroken lijn op kaart.*) Rechtdoor lopen naar het IJsselhotel. Hier rechtsaf naar het voetveer en de IJssel oversteken.

⑥ De Welle en de Katentol

Een deel van de IJsselkade, De Welle, werd gebruikt als los- en laadplaats voor de koggen en andere vrachtschepen van de Hanzesteden. In de 16de eeuw, toen Deventer zijn grootste economische bloei bereikte, werden de houten kaden langs de rivier vervangen door stenen muren. Aan de Welle bevond zich ook de tolplaats waar de tol voor passerende schepen werd geïnd. Sinds 1241 bezat Deventer namelijk de rechten voor de Katentol, een tolplaats die zich oorspronkelijk bij het nabij Zwolle gelegen Katen bevond, maar door de Deventernaren naar hun eigen stad werd overgebracht. De tol werd voldaan aan de tolgaarder die per roeiboot de passerende schepen aandeed.

Aan de overkant, bij de steiger, steekt u bij stoplichten de weg over en gaat u rechtdoor, Nieuwe Markt. U verlaat hier de geel-rode markering van het Hanzestedenpad. U steekt het plein van de Nieuwe Markt schuin naar links over en gaat de Graven in. Bij de Stromarkt rechtdoor. Bij de volgende kruising (Engestraat/Nieuwstraat/Stromarkt), gaat u linksaf (Nieuwstraat). 100 m verder is aan uw linkerhand uw hotel, Hanzestadsligging 'De Leeuw'.

Tijd over om Deventer te bezoeken? Zie informatieblokje 7 bij dag 2.